

Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita	Lékařská fakulta
Fakulta	Oftalmologie
Obor řízení	<i>MUDr. Oldřich Chrapek, Ph.D.</i>
Uchazeč	Oční klinika LF UP a FN Olomouc
Pracoviště uchazeče	<i>Léčba makulárního edému</i>
Habilitační práce (název)	doc. MUDr. Jan Studnička, Ph.D.
Oponent	Oční klinika FN a LF UK Hradec Králové
Pracoviště oponenta	

Text posudku

Habilitační práce představuje výzkumné i terapeutické možnosti léčby makulárního edému různých příčin. Formálně je komentovaným souborem celkem 15 prací, z nichž u 12 je Dr. Chrapek hlavním autorem a u tří spoluautorem. Celá práce má 151 stran a pět hlavních kapitol.

Na úvod jsou uvedeny nejčastější příčiny makulárního edému, jejichž diagnostikou a léčbou se Dr. Chrapek věnuje celou svou profesní kariéru. Součástí úvodní kapitoly je i práce o diferenciální diagnostice makuly, v které jsou popsány projevy a léčba různých příčin makulárního edému s důrazem na vlastní zkušenosti autora.

V další části práce autor shrnuje své vlastní poznatky s léčbou tří stěžejních příčin makulárního edému, a to věkem podmíněné makulární degenerace (VPMD), diabetického makulárního edému (DME) a centrální serózní chorioretinopatie (CSCHR). V celkem sedmi publikovaných člancích dokumentuje své dlouholeté zkušenosti s léčbou VPMD. Použití konvenční laserové koagulace choroidální neovaskulární membrány (CNV) u vlhké formy VPMD prokázal jako efektivní pouze u malých, extrafoveálně uložených choroidálních membrán v souladu se současným doporučením pro léčbu tohoto onemocnění. V další práci jsou popsány výsledky použití fotodynamické terapie (PDT) s Visudyne v léčbě klasické CNV podmíněné exsudativní formou VPMD. Ve své době znamenala tato léčba naději pro udržení zraku pacientů s tímto onemocněním. V posledních několika letech byla nahrazena mnohem účinnější léčbou intravitreálně aplikovanými blokátory vaskulárního endotelového růstového faktoru (VEGF), o které jsou čtyři práce této kapitoly. Autor v nich uvádí výsledky léčby z celé České republiky, které vznikly díky celonárodnímu registru AMADEUS, jehož bylo pracoviště autora, Oční klinika FN Olomouc, zakládajícím členem. V dalších dvou

článcích jsou uvedeny výsledky léčby CSCHR. Při hodnocení klinické studie různých léčebných alternativ bylo zjištěno, že podávání nesteroidních antiflogistik, vasoprotektiv, resorbencí ani vitamínů nijak průběh onemocnění neovlivní. Jedinou možností, která vedla k zlepšení NKZO a zkrácení doby přiložení ablace neurosenzorického listu sítnice, byla direktní laserová koagulace. Poslední dvě práce této části se věnují léčbě DME. Koagulace sítnice laserem umožní stabilizovat nebo zlepšit zrakovou ostrost u většiny pacientů v prvním roce léčby, ale v dalším období dochází k postupnému zhoršování zraku vzhledem k chronickému průběhu onemocnění a ovlivnění kompenzací cukrovky.

Třetí kapitola práce se věnuje výzkumu makulárního edému a jeho příčin na Oční klinice FN Olomouc. Autor prezentuje výsledky srovnání hodnot VEGF a kyseliny močové v krevním séru a sklivci u pacientů s DME a u pacientů s jinou makulární patologií a jejich korelaci s nálezem na optické koherentní tomografii. V další výzkumné studii jsou prezentovány výsledky použití betablokátoru metipranololu u pacientů s CSCHR. Neprokázání účinku na ovlivnění délky trvání obtíží potvrdilo odklon od medikamentózní léčby onemocnění směrem k laserové léčbě a to koagulaci bodu prosakování dle fluorescenční angiografie v případě akutní fáze onemocnění nebo PDT s Visudyne v případě chronické formy onemocnění. V posledním článku jsou stanoveny prognostické faktory časně odpovědi na léčbu exsudativní formy VPMD ranibizumabem. Nejlepších výsledků je dosaženo u malých, okulárních CNV.

Předložená habilitační práce dokumentuje autorův dlouholetý výzkum a léčbu makulárního edému různé etiologie. Dokládá významný rozvoj na poli diagnostiky i léčby těchto onemocnění. Výsledky prezentované v habilitační práci ukazují na systematickou a kontinuální snahu autora i celého kolektivu retinálních specialistů Oční kliniky FN Olomouc dosáhnout co nejlepších výsledků v péči o pacienty s očními chorobami, které jsou hlavní příčinnou praktické slepoty ve vyspělých zemích. Poskytovaná péče je na srovnatelné úrovni s nejlepší péčí poskytovanou ve světě. Důkazem toho je i publikování výsledků standardní léčby i výzkumných studií v recenzovaných českých i zahraničních periodících.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce

1. Co si myslíte o přínosu OCT angiografie v diagnostice makulárních edémů ?
2. Podle jakých kritérií se rozhodujete v léčbě diabetického makulárního edému ?

Závěr

MUDr. Oldřich Chrápek, Ph.D. prokázal, že je uznávanou osobností na poli oftalmologie nejen v našem měřítku, ale i v evropském kontextu. Jeho habilitační práce Léčba makulárního edému *splňuje* požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Oftalmologie.

V Hradci Králové dne 21. 11. 2017

..
podpis